

**SA LI I VE GÜVENL İ LE LG L ÇALI AN
TEMS LC S N NN TEL KLER VE SEÇ LME USUL
VE ESASLARINA L K N TEBL**

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebli in amacı; 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı Sa lı ı ve Güvenli i Kanununun 20 nci maddesi kapsamındaki çalı an temsilcisinin nitelikleri, seçimi veya atanmasına ili kin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebli ; 6331 sayılı Sa lı ı ve Güvenli i Kanununun 20 nci maddesi kapsamındaki çalı an temsilcisinin nitelikleri, seçimi veya atanmasına ili kin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebli ; 6331 sayılı Sa lı ı ve Güvenli i Kanununun 20 nci maddesi ile 9/1/1985 tarihli ve 3146 sayılı Çalı ma ve Sosyal Güvenlik Bakanlı ının Te kilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 2 nci ve 34 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanm ı tır.

veren in yükümlülü ü

MADDE 4 – (1) veren; i yerinin de i ik bölümlerindeki riskler ve çalı an sayılarını göz önünde bulundurarak dengeli da ılıma özen göstermek kaydıyla, çalı anlar arasında yapılacak seçim veya seçimle belirlenemedi i durumda atama yoluyla yeterli sayıda çalı an temsilcisini görevlendirir.

(2) veren, çalı an temsilcisinin veya temsilcilerinin görevlerini yerine getirebilmeleri için gerekli imkânları sa lar.

(3) veren, i yerinde yetkili sendika veya sendikalar bulunması halinde i yeri sendika temsilcisini çalı an temsilcisi olarak görevlendirir.

(4) Çalı an temsilcisinin seçilmesi veya atanması ile ilgili gerekli tüm i ve i lemler i veren tarafından yerine getirilir.

(5) veren seçim veya atama yoluyla görevlendirilen çalı an temsilcilerini i yerinde ilân eder.

Çalı an temsilcisi adaylarının belirlenmesi

MADDE 5 – (1) Çalı an temsilcisinin, i yerinde yetkili sendika bulunmaması halinde çalı anlar arasından seçimle belirlenmesi esastır.

(2) Çalı an temsilcisinin seçimle belirlenmesi durumunda çalı an temsilcisi aday ba vurularının yapılması için yedi günden az olmamak üzere süre tanınarak i veren tarafından i yerinde ilân edilir.

(3) yerinde çalı anların aday olabilmeleri için 6 ncı maddedeki kriterleri sa lamaları esastır. Bu kriterleri ta ımaları halinde aday olmaları engellenemez.

(4) Seçimlerin yapılmasına ili kin i ve i lemler için gerekli artlar sa lanır ve yeterli sayıda personel i veren tarafından görevlendirilir.

(5) Aday sayısı i yerinde zorunlu çalı an temsilcisi sayısının üç katından fazla olamaz. Fazla olması halinde çalı an temsilcisi adayları; ö renim durumu, i yerindeki deneyim süresi ve ya kriterleri esas alınarak ikinci fıkrada belirtilen sürenin bitiminden itibaren en fazla üç gün içinde i veren tarafından ilân edilir.

Çalı an temsilcisinin nitelikleri

MADDE 6 – (1) Bir çalı anın çalı an temsilcisi olabilmesi için a a ıdaki niteliklere sahip olması zorunludur:

- yerinin tam süreli daimi çalı anı olması,
- En az 3 yıllık i deneyiminin bulunması,
- En az ortaokul düzeyinde ö renim görmü olması.

(2) Belirli süreli veya geçici i lerde (a) ve (b) bentleri, i yerinde 3 yıllık i deneyimi bulunmayan çalı an veya aday bulunmaması halinde (b) bendi, çalı anlar veya adaylar arasında yeterli e itim düzeyine sahip ki i bulunmaması halinde (c) bendi hükümleri uygulanmaz.

(3) Yetkili sendika temsilcisinin çalı an temsilcisi olarak görev yapması halinde birinci fıkrada sayılan nitelikler aranmaz.

Çalı an temsilcisi sayısının belirlenmesi

MADDE 7 – (1) yerinde görevlendirilecek çalı an temsilcisi sayısı a a ıdaki ekilde belirlenir:

- ki ile elli arasında çalı anı bulunan i yerlerinde bir.
- Elli bir ile yüz arasında çalı anı bulunan i yerlerinde iki.
- Yüz bir ile be yüz arasında çalı anı bulunan i yerlerinde üç.
- Be yüz bir ile bin arasında çalı anı bulunan i yerlerinde dört.
- Bin bir ile iki bin arasında çalı anı bulunan i yerlerinde be .
- ki bin bir ve üzeri çalı anı bulunan i yerlerinde altı.

Çalı an temsilcilerinin seçilme veya atanma ko ulları

MADDE 8 – (1) Seçim, i yerindeki çalı anların en az yarısından bir fazlasının katılaca ı bir oylamayla yapılır. Oylamanın gizli yapılması esastır. En fazla oy alan aday veya adaylar çalı an temsilcisi veya temsilcileri olarak ilân edilir. Vardiya usulü çalı ilan i yerlerinde ise seçimler tüm vardiyalarda çalı anların da oy kullanmasına imkân verilecek ekilde düzenlenir.

(2) Oyların e itli i durumunda çalı an temsilcisi; adayların ö renim durumu, i yerindeki deneyim süresi ve benzeri kriterleri esas alınarak i verence belirlenir. Seçim, sonuçları itibariyle be yıl geçerlidir.

(3) Çalı an temsilcisinin, herhangi bir nedenle görevinden ayrılması durumunda, daha önce yapılan seçim sonuçlarına göre en fazla oy alan sıradaki aday atanır.

(4) yerinde yetkili sendika bulunması halinde, i yeri sendika temsilcileri çalı an temsilcisi olarak görevlendirilir. Sendika temsilci sayısının zorunlu çalı an temsilci sayısından az olması durumunda di er çalı an temsilcisi veya temsilcileri dengeli da ılıma özen göstermek kaydıyla i veren tarafından görevlendirilir. Sendika temsilci sayısının zorunlu çalı an temsilci sayısından çok olması durumunda ise yetkili sendikanın önerisi do rultusunda çalı an temsilcileri i veren tarafından görevlendirilir.

(5) yerinde farklı statü hukukuna tabi çalı anların üye oldu u birden fazla yetkili sendika bulunması halinde;

a) Bir çalı an temsilcisi görevlendirilecekse en çok üyeye sahip yetkili sendika temsilcisi çalı an temsilcisi olarak atanır.

b) Birden fazla çalı an temsilcisi görevlendirilecekse a a ıda yer alan örnekteki gibi hesaplanarak çalı an temsilcisi görevlendirilir.

c) Örnekte verilen hesaplama yöntemine göre üye sayılarında e itlik durumu oldu unda son kalan çalı an temsilcisi kura yöntemine ba vurularak belirlenir.

ç) Örnek 2’de verilen hesaplama yönteminde tam sayılara göre temsilci görevlendirmesi yapılır, atanması gereken di er temsilci için kura yöntemine ba vurulur.

Örnek 1:

Toplam çalı an sayısı: 2000

22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı Kanunu ve di er (i akdi/hizmet akdi/i sözleşmesi v.b.) çalı anların sayısı: 1100

Di er (statü hukukuna ba lı) çalı anların sayısı: 900

Görevlendirilecek çalı an temsilcisi sayısı: 5

Yetkili sendika sayısı: 2

Formül:

Çalı an temsilcisi sayısı = (22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı Kanunu ve di er (i akdi/hizmet akdi/i sözleşmesi v.b.) çalı anların sayısı veya Di er (statü hukukuna ba lı) çalı anların sayısı/Toplam çalı an sayısı) * Görevlendirilecek çalı an temsilcisi sayısı

Hesaplama:

A Sendikası (6356 sayılı Kanuna göre yetkili) çalı an temsilci sayısı için;

$(1100/2000) * 5 = 2,75$ 3 Çalı an Temsilcisi

B Sendikası (4688 sayılı Kanuna göre yetkili) çalı an temsilci sayısı için;

$(900/2000) * 5 = 2,25$ 2 Çalı an Temsilcisi

Örnek 2:

Toplam çalı an sayısı: 800

A sendikasına üye 500, B sendikasına üye 300 çalı an

Görevlendirilecek çalı an temsilcisi sayısı: 4

(Örnek 1’deki hesaplama yöntemine göre belirlenmesi halinde)

A sendikası $(500/800)*4=2,5$ (2 Çalı an temsilcisi)

B sendikası $(300/800)*4=1,5$ (1 Çalı an temsilcisi)

Kalan 1 temsilci kura yöntemiyle belirlenir.

(6) yerinde yetkili sendika bulunmaması veya çalı anlar arasında aday olmaması durumunda i veren çalı anlar arasından dengeli da ılıma özen göstererek 6 ncı maddenin birinci fıkrasındaki niteliklere uygun çalı an bulunması halinde bunlar arasından atama yapar. Bu niteliklere uygun çalı an bulunmayan i yeri i verenleri ise çalı anlar arasından yeterli sayıda çalı an temsilcisinin görev yapmasını sa lar.

(7) Birden fazla çalı an temsilcisinin bulunması durumunda ba temsilci, çalı an temsilcileri arasında yapılacak seçimle belirlenir. Oyların e itli i durumunda, ba temsilci kura yöntemiyle belirlenir.

(8) yerindeki yetkili sendikanın yetkisini kaybetmesi veya bir ba ka sendikanın yetkili sendika olarak ilân edilmesi durumunda otuz günlük süre içerisinde i veren bu maddede belirtilen usullere göre çalı an temsilcisi veya temsilcilerinin görev yapmasını sa lar.

Çalı an temsilcisinin yetki ve yükümlülü ü

MADDE 9 – (1) Çalı an temsilcisi; i sa lı ı ve güvenli i ile ilgili çalı malara katılma, çalı maları izleme, tehlike kayna ının yok edilmesi veya tehlikeden kaynaklanan riskin azaltılması için tedbir alınmasını isteme, tekliflerde bulunma ve benzeri konularda çalı anları temsil etmeye yetkilidir.

(2) Görevini yürütmesi nedeniyle, çalı an temsilcisinin hakları kısıtlanamaz.

(3) Çalı an temsilcisi görevi gere i i verenin veya i yerinin mesleki sırları ile gördü ü, ö rendi i hususları ve çalı anlara ait özel bilgileri gizli tutmakla yükümlüdür.

Kayıt

MADDE 10 – (1) Çalı an temsilci veya temsilcilerinin seçimi sonucunda, yapılan seçimi hangi adayın ne kadar oyla kazandı ı ile ilgili bir tutanak düzenlenir. Tutana ın i veren veya vekili ve seçimde görevlendirilen çalı anlar tarafından imzalanması zorunludur. Tutanaklar ile oylamaya katılanların imzalı listesi bir sonraki seçime kadar i yerinde saklanır.

Çalı an temsilcisinin e itimi

MADDE 11 – (1) Çalı an temsilcileri 15/5/2013 tarihli ve 28648 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Çalı anların Sa lı ı ve Güvenli i E itimlerinin Usul ve Esasları Hakkında

Yönetmeli e göre i sa lı ı ve güvenli i konularında özel olarak e itilir.

(2) Çalı an temsilcilerine i sa lı ı ve güvenli i kurulu bulunan i yerlerinde kurul üyeleri ile birlikte i sa lı ı ve güvenli i konularında özel e itim verilmesi sa lanabilir.

Mevcut seçim veya atamaların geçerlili i

GEÇ C MADDE 1 – (1) Bu Tebli in yayımından önce yapılan çalı an temsilcisi seçimleri veya atamaları geçerli sayılır.

Yürürlük

MADDE 12 – (1) Bu Tebli yayımı tarihinden itibaren otuz gün sonra yürürlü e girer.

Yürütme

MADDE 13 – (1) Bu Tebli hükümlerini Çalı ma ve Sosyal Güvenlik Bakanı yürütür.